

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN
HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
ÜYELERİNDEN KURULU KARMA
KOMİSYON
ALT KOMİSYON TUTANAKLARI

14 Şubat 2024 Çarşamba

KONU

- Alt Komisyon Başkanı seçimi
- Alt Komisyonun çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi
- Alt Komisyonun çalışma takviminin belirlenmesi

14 Şubat 2024 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.36
BAŞKAN: Geçici Başkan Mahmut TANAL (Sanlıurfa)

ALT KOMİSYON GEÇİCİ BAŞKANI MAHMUT TANAL – Alt Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer katılımcılar, değerli basın mensupları; yeterli çoğunluğumuz vardır. Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Alt Komisyonumuzun ilk toplantısını en genç üye sıfatıyla açıyorum(!)

Hepiniz hoş geldiniz.

Bildiğiniz üzere, Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyonun 8 Şubat 2024 tarihinde yaptığı toplantıda Kamu Denetçiliği Kurumu 2023 Yıllık Raporu’nun bir alt komisyon marifetiyle detaylı olarak incelenmesine karar vermesi üzerine toplanmış bulunmaktayız.

Toplantı davet yazısında belirtildiği üzere, karma alt komisyonun 1’inci toplantısında mevzuat uyarınca Alt Komisyonun Başkanının seçilmesi gerekmektedir, sonrasında, çalışma takvimi ile usul ve esasların belirtilmesi için görüşmelerimize devam edeceğiz.

Şimdiden hepinize teşekkür ediyorum.

Şimdi, gündemimizdeki işlerin görüşülmesine geçiyorum.

Öncelikle, Komisyon teamüllerimiz gereğince Alt Komisyon Başkanını seçeceğiz.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

14/2/2024

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Alt Komisyon Geçici Başkanlığına

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Alt Komisyon Başkanlığına Kilis Milletvekilimiz Ahmet Salih Dal’ın seçilmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Mertoğlu

Rize

ALT KOMİSYON GEÇİCİ BAŞKANI MAHMUT TANAL – Başka önergemiz var mı? Yok.

Başka önergemiz yoksa önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir ve seçilmiştir arkadaşımız.

Hayırlı olsun, Allah utandırmasın. Şimdiden başarılar diliyorum.

Sayın Başkanım, ben şimdi bu koltuğu size teslim ediyorum, demokratik hakka saygı göstermek lazım; millî irade bunu böyle uygun görmüştür.

Şimdiden başarılar diliyorum.

AHMET SALİH DAL (Kilis) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ALT KOMİSYON GEÇİCİ BAŞKANI MAHMUT TANAL – Allah utandırmasın.

Buyur üstat.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Değerli milletvekili arkadaşlarım, şahsıma göstermiş olduğunuz teveccüh için teşekkür ediyorum. İnşallah alt komisyon olarak çalışmalarımızı en güzel şekilde tamamlayıp Karma Komisyon olarak raporumuzu hazırlayacağız.

Karma Komisyonunun aldığı karar gereğince kurulan karma alt komisyonu olarak Kamu Denetçiliği Kurumunun 2023 Yıllık Raporu'nu değerlendirmek üzere çalışmalarımıza başlıyoruz.

Kamu Denetçiliği Kurumunun yıllık raporlarının görüşülmesi sırasında uygulanan teamüller uyarınca yıllık rapor üzerinde gerekli çalışmaları yapmak üzere kurulan karma alt komisyon; bir, yıllık raporu ayrıntılı bir şekilde incelemekte; iki, denetçileri dinlemekte; üç, Kamu Denetçiliği Kurumu kararlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte değerlendirip gerekli diğer işlemleri yaparak hazırladığı raporu Karma Komisyonu sunmaktadır.

Karma komisyon çalışmalarıyla ilgili olarak aksi kararlaştırılmadığı sürece karma alt komisyon toplantılarının basına açık olmasını istiyoruz. Alt komisyon toplantılarında tam tutanak tutulmasını istiyoruz. Ayrıca karma alt komisyon üyesi milletvekillerinin görüşleri dikkate alınarak toplantı gündemini hazırlama ve davet edilecekleri belirleme hususunda Karma Alt Komisyon Başkanına yetki verilmesini istiyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bunu bir daha tekrarlayabilir misiniz, anlamadım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Karma alt komisyon üyesi milletvekillerinin de görüşleri dikkate alınarak toplantı gündemi hazırlama ve davet edilecekleri belirleme hususunda Karma Alt Komisyon Başkanına yetki verilmesi.

Bu üç hususu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, malumunuz olduğu üzere Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan şikâyet başvuruları kamu denetçileri arasında yapılan konu, alan dağılımına göre incelenmektedir. Bir sonraki toplantımızda kamu denetçilerini Kurumun 2023 Yılı Raporu kapsamında kendi faaliyet alanlarıyla ilgili olarak dinleyeceğiz. Daha sonra çalışmalarımıza tavsiye kararlarına uymayan kurum ve kuruluşların temsilcilerini kamu denetçilerimizin de katılımıyla dinleyerek devam edeceğiz. Ayrıca, tavsiye kararlarına uyan kurum ve kuruluşların da alt komisyonumuza davet edilmesi suretiyle tavsiye kararlarına uyumu teşvik etmiş olacağız. Yani daha önceki toplantılarda -biz bu toplantıda çağırmadık hani Meclis gündemi de şey diye- kamu denetçilerimizi çağırıyoruz, 5 kamu denetçimiz var, her birisi kendi alanında değerlendirme yapıyor, bilgi veriyor, bir sonraki aşamada da hepimizin ortak görüşüyle Kamu Denetçiliği Kurumunun almış olduğu tavsiye kararlarına uyanları çağırıp teşekkür ediyoruz yani “İyi yapmışsınız, devamını diliyoruz.” diye, önceden de öyleydi.

Bir de Kamu Denetçiliği Kurumunun almış olduğu tavsiye kararlarına uymayan kurumlar çıkıyor, geçmiş dönemlerde de vardı; onları da ilgili yani en az genel müdür seviyesinde çağırıp -belediyeler olabilir, işte üniversiteler olabilir- niçin uymadıklarının sebeplerini ve gerekçelerini açıklamak üzere onlara da biz milletvekilleri olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi adına tavsiye kararlarımızı sunacağız ve böylece hem Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı olan Kamu Denetçiliği Kurumunun işlevselliğini biraz daha etkinleştirmiş olacağız hem de ağırlığını hissettirmiş olacağız.

Bunun üzerine söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Benim sizden istirhamım Değerli Başkanım, Meclis programına baktığımız zaman sanki önümüzdeki haftadan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinin mahallî seçimler nedeniyle bir tatil veya tatil demeyeyim de ara vermesi hususunda bir karar alınacağı şeklinde; Meclisten aldığımız

kulis bilgileri bu yönde. Eğer böyle olacaksa bizim bu alt komisyonumuzun çalışmalarını her hâlde -muhtemelen- Meclisin de bu takvimi göz önüne alınarak buna göre belirlenmesini istirham ediyorum ben.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Evet, teşekkür ediyorum.

Zaten Alt Komisyon Başkanı seçilsin diye biz hemen bu hafta bir toplantı yapalım dedik, bundan sonraki toplantıları muhtemelen yerel seçimlerden sonraya bırakacağız. Bir de bir “WhatsApp” grubu oluşturunuz...

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Uygun olur.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – ...yani oradan da işte şu grupları çağıracağız, eklemek istedikleriniz, çağırmak istedikleriniz var mıdır diye böyle bir ortak karar alma konusunda hemfikiriz.

Değerli arkadaşlar, 2’nci karma alt komisyon toplantımızı yapmak üzere belirlenecek tarihi sizlere daha sonra bildireceğiz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, gündemimizde görüşülecek başka konu olmadığından...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Özür dilerim, son bir cümle söyleyebilir miyim Başkanım?

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Tamam.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Kapatmadan son bir cümle söyleyebilir miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Tabii, tabii, buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Şimdi, benim burada Kanunlar Kararlardan görevli olan arkadaşlarımızdan yani bizimle çalışacak olan alt komisyondaki görevli arkadaşlarımızdan istirhamım şu Başkanlık ve arkadaşlarımız da uygun görürse: Bu raporun en son kısmında Kamu Denetçiliği Kurumunun beklentileri ve önerileri var, bu son sayfalarda. Buradaki hedef ve beklentilerle ilgili bir bütünlük arz etmesi açısından bugüne kadar Kamu Denetçiliği Kurumuyla ilgili verilen kanun tekliflerini, verilen yazılı soru önergelerini, bunları toparlarsak, en azından yani bizim 2’nci toplantımıza kadar arkadaşlarımız bu konuyu toparlarsa çalışmalarımızı daha verimli bir şeye taşımış oluruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – O son paragraf belki yok ama diğerleriyle ilgili arkadaşlar bir özet çıkarttılar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yok, o var üstat, şunu söylüyorum: Yani hedef ve beklentiler kısmında, burada 3-4 sayfalık bir kısım var...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Yok, onu anladım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – ...yani belki bunlar yetersiz olabilir...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Farklı şeyler de eklenebilir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – ...ve farklı teklifler, zenginleştirme açısından verilen kanun teklifleri, yazılı soru önergeleri de eğer varsa bunları da arkadaşlarımız toparlarsa bence iyi olur çalışmamızda.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Yani şu da çok güzel olur... Daha kısa ve özet oldu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Tabii, tabii.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Şu da var: Bu özeti dışında da tabii ki gözden kaçırılan bir nokta olabilir, orada da yine kendi aramızda yaptığımız değerlendirmelerde o kamu kurumlarıyla ilgili karar veririz.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Başkanım, eğer Mahmut ağabeyin sözü bittiyse...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bitti.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Buyurun.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Bu, pratikte, mesela geçen yasama döneminde de böyle karma komisyon oluşturulmuş mu yani ne kadarlık bir pratik bu?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Tabii, tabii.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Hangi açıdan?

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Böyle, bu şekilde Dilekçe Komisyonuyla...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Şöyle, ben önceki dönemlerde de vardım, Başkanlık da yaptım daha önce 2-3 sefer bu alt komisyonda.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Yani kim düşündüyse gerçekten çok güzel bir şey oluşmuş.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Faydalı, yok yok, bugünkü konu değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Bu, şöyle: Özellikle 2012 yılında yine ben de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesiydim, o zaman kurduk bu işte Ombudsmanlığı, çok da işte kavga dövüş çıkmıştı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yok yok, biz bunu kabullendik ama o tartışma şuydu: Özür dilerim...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Yani biliyorum, oraya gelmek istemedim, üyelere ilgiliydi.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Biz dedik ki: Bu bağımsız olsun, bir siyasi partinin üyelerinden oluşmasını yani çok özür dilerim, konu buraya geldiği için söylüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Estağfurullah.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Üye arkadaşlarımızın bir geçmişine bakın, hepsi AK PARTİ üyesi arkadaşlarımız. Dedik ki: Bu, amaca hizmet etmez yani tarafsız, bağımsız kurumun siyasilerüstü olması lazım; tartışmalar buydu.

Özür diliyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Estağfurullah, ama tabii daha sonraki alınan kararlara baktığımız zaman hakikaten tarafsız kararlar alındığını... Çünkü bir vatandaşın bir kamu kurumuyla ilgili bir sıkıntısı oluşmuş veya kamu kurumunda çalışan birisinin kendi üstleriyle sıkıntısı oluşmuş. Bunun partisi, A partisi, şunu bunu olmaz zaten. Bugüne kadar güzel kararlar alındı, inşallah bugünden sonra da biz yani daha düzgün ve daha ağırlığını hissettirebilecek kararları burada alırsak bu da fayda sağlayacaktır.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Hayırlı uğurlu olsun Başkanım.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Başkanım, benim de bir ufak sorum olacak.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Buyurun.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Şimdi, raporu falan, biraz özeti inceleyince şöyle bir istihdamımız olacak belki: Gelen başvurular, işte yapılan çalışmalar hakkında hani diyelim en fazla başvuru, en fazla itirazlar nerelere yapılmış? Adalet Bakanlığı diyelim, bu önceliklerle ilgili bir çalışma

sıralaması olursa daha mı verimli olur acaba diye düşünüyorum ben çünkü hani öncelikli çalışılacak, incelenecek alanların en fazla başvuruların yapıldığı... Mesela ihlaller, şikâyetler en fazla hangi kurumlara gelmişse oralardan başlanılıp sonra diğer kısımlara geçilmesi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Zaten uzman arkadaşlar onu bize sunuyorlar. Yani şu kurumda çok ciddi bir...

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Hani çalışma takviminin başlanma aşamasında böyle en fazla şikâyetin, en fazla müdahilin olduğu yer olarak başlanırsa en azından oraların ayıklanıp, çözüme kavuşturulup diğer kurumlara girilmesi...

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Mesela denetçileri dinlediğimiz zaman...

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Yani hemfikiriz o konuda.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Elimizde veri de olur yani en azından nereden daha fazla şikâyetçi olunmuş?

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Zaten denetçileri dinleyeceğiz ve arkadaşlar da yani atıyorum, A kurumundan 100 şikâyet gelmiş, işte atıyorum 70'ine -tavsiye kararına-olumlu 30'u olumsuz veya tam tersiyse bunun bizim dikkatimizi çekmesi gerekiyor. Yani niye çok sayıda tavsiye kararına...

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Ben öncelik sırasının biraz belirlenmesi, ona göre yapılması daha iyi olur diye düşünmüştüm.

ALT KOMİSYON BAŞKANI AHMET SALİH DAL – Eyvallah.

Evet, gündemimizde başka görüşülecek konu kalmadığından toplantıyı kapatıyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Hayırlı olsun hepimize inşallah.

Kapanma Saati: 14.49

